

اقتصاد در هفته‌ای که گذشت؛ از تاریخ 22 تا 29 آبان 1403

در هفته گذشته، تحولات مهمی در اقتصاد جهان رخ داد که نشان‌دهنده واکنش‌های متفاوت مناطق به فشارهای تورمی مداوم، الگوهای تجاری ناپایدار و شرایط ژئوپلیتیکی است. آمریکای شمالی سیگنال‌های اقتصادی متفاوتی را از خود نشان داد، اروپا با رکود دست‌وپنجه نرم کرد، آسیا-اقیانوسیه سیاست‌های راهبردی را به کار گرفت، آمریکای لاتین بر تعادل رشد و ثبات پولی تمرکز کرد، و خاورمیانه و آفریقا به اصلاحات ساختاری ادامه دادند. در همین حال، اقتصاد ایران با وجود چالش‌های خارجی، توانست در بخش‌های غیرنفتی عملکرد امیدوارکننده‌ای از خود نشان دهد.

ایالات متحده

اقتصاد آمریکا با وجود رشد هزینه‌های زندگی ثبات خود را حفظ کرد. فروش خرده‌فروشی در ماه اکتبر ۰.۴ درصد افزایش یافت که بالاتر از پیش‌بینی ۰.۳ درصدی توسط اقتصاددانان بود. شاخص قیمت تولیدکننده (PPI) ۲.۸ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافت که نشان‌دهنده ادامه تورم بوده و دولت در حال تلاش برای کنترل آن است. با این حال، بخش‌های صنعتی اقتصاد انقباضی را تجربه کردند؛ به طوری که شاخص تولیدی امپایر استیت نیویورک به منفی ۱۱.۹ کاهش یافت، که بیان‌گر وجود چالش‌های مختلف در حوزه تولید است.

تعداد متقاضیان کاریابی به پایین‌ترین سطح چهار ماه اخیر یعنی ۲۰۹,۰۰۰ نفر رسید که نشان‌دهنده بازار کار قوی است. بازار مسکن همچنان بی‌ثبات باقی‌مانده است؛ نرخ وام مسکن ۳۰ ساله در سطح بالای ۸.۱ درصد باقی‌ماند که بر قدرت خرید تأثیر گذاشت.

کانادا

پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی کانادا برای سه ماهه چهارم ۱.۲ درصد باقی‌ماند، که تحت حمایت صادرات انرژی و اعتماد بالای مصرف‌کنندگان به این میزان رسید. قیمت نفت به طور میانگین ۷۹.۴ دلار در هر بشکه بود که به اقتصاد مبتنی بر منابع طبیعی کانادا سود رساند. با این حال، فعالیت‌های حوزه تولید به دلیل کاهش تقاضای جهانی کمی کاهش یافت.

منطقه یورو

فعالیت اقتصادی در منطقه یورو تضعیف شده و تولید ناخالص داخلی در سه ماهه سوم ۰.۱ درصد کاهش یافت، که نشان‌دهنده آغاز رکود است. هزینه‌های بالای انرژی و کاهش سرمایه‌گذاری، به ویژه در کشورهای صنعتی مانند آلمان، تأثیرگذار بودند. در این کشور، تولید صنعتی در ماه شهریور ۱.۴ درصد کاهش یافت. تورم در سراسر منطقه یورو به طور میانگین ۴.۲ درصد بود که اندکی کمتر از ماه گذشته است.

بریتانیا

برخلاف روند کلی اروپا، بریتانیا در شهریور ماه رشد تولید ناخالص داخلی ۰.۲ درصدی را گزارش داده بود، که ناشی از افزایش ۲۸ درصدی سالانه در سفارشات ساخت و ساز و بهبود تولیدات صنعتی با رشد ۱.۱ درصدی ماهانه بود. با این حال، تورم به ویژه در بخش‌های غذایی و مسکن همچنان یک نگرانی عمده باقی‌مانده است.

چین

چین بسته محرک اقتصادی ۲۳۰ میلیارد دلاری را برای تقویت مصرف داخلی و حمایت از کسب‌وکارهای کوچک اعلام کرد. صادرات در آبان ماه ۶.۴ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافت که نشان‌دهنده کاهش تقاضای جهانی است. یوآن در سطح ۷.۳ واحد در برابر دلار رسید، که نگرانی‌های مربوط به خروج سرمایه از کشور را کاهش داد.

ژاپن

تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه سوم به صورت سالانه ۲.۳ درصد رشد داشت، که عمدتاً ناشی از صادرات فناوری و هزینه‌های بالای داخلی بود. با این حال، تورم به ۳.۴ درصد افزایش یافت و گمانه‌زنی‌هایی درباره سیاست‌های انقباضی پولی به وجود آورد. شاخص Nikkei 225 در هفته گذشته ۱.۸ درصد افزایش یافت که منعکس‌کننده خوش‌بینی سرمایه‌گذاران است.

هند

تورم در هند به ۴.۶ درصد در ماه اکتبر کاهش یافت، که پایین‌ترین سطح در شش ماه گذشته بود و ناشی از کاهش قیمت مواد غذایی است. تولیدات صنعتی ۳.۱ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافت که تحت حمایت پروژه‌های زیرساختی دولتی بود. صادرات به ۳۲ میلیارد دلار رسید، که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵ درصد کاهش داشت، و دلیل این امر نیز عمدتاً به دلیل کاهش تقاضا در بازارهای غربی بود.

استرالیا

استرالیا در شهریور ماه، مازاد تجاری ۱۳.۵ میلیارد دلار استرالیا را ثبت کرد که ناشی از صادرات بالای زغال سنگ و سنگ آهن بود. فروش خرده‌فروشی ماهانه ۰.۳ درصد افزایش یافت که نشان‌دهنده پایداری اعتماد مصرف‌کنندگان به رغم نرخ‌های بالای وام مسکن است.

برزیل

بانک مرکزی برزیل نرخ بهره را در سطح ۱۲.۷۵ درصد ثابت نگه داشت تا تعادل بین کنترل تورم و بهبود اقتصادی حفظ شود. صادرات محصولات کشاورزی، به ویژه سویا، به ۸.۲ میلیارد دلار رسید، که نسبت به ماه گذشته ۶ درصد افزایش داشت.

مکزیک

تورم به ۴.۷ درصد رسید که نزدیک به هدف بانک مرکزی بود. تولیدات صنعتی افزایش اندک سالانه ۰.۸ درصدی را تجربه کردند که ناشی از صادرات خودرو به ایالات متحده بود.

عربستان سعودی

عربستان سعودی طرح سرمایه گذاری ۵۰ میلیارد دلاری در انرژی های پاک را برای تنوع بخشی به اقتصاد و تمرکز بر پروژه های هیدروژن و خورشیدی اعلام کرد. تولید نفت در سطح ۹.۹ میلیون بشکه در روز باقی ماند و به ثبات قیمت های جهانی کمک کرد.

آفریقای جنوبی

تولید معادن آفریقای جنوبی سالانه ۱.۲ درصد رشد داشت که ناشی از افزایش تقاضای پلاتین و طلا بود. با این حال، کمبود برق و مشکلات زیرساختی همچنان مانعی برای رشد اقتصادی باقی ماند و پیش بینی رشد تولید ناخالص داخلی برای سه ماهه چهارم سال میلادی ۰.۷ درصد است.

ایران

اقتصاد ایران همچنان با فشارهای داخلی و خارجی روبروست. صادرات ماهانه نفت ۴ درصد کاهش یافت و به ۱.۱ میلیون بشکه در روز رسید، زیرا خریداران جهانی با احتیاط بیشتری به سمت ایران آمدند. با این حال، تجارت غیرنفتی عمدتاً به چین، عراق و ترکیه، به میزان ۲.۳ میلیارد دلار صادرات، انعطاف پذیری خود را نشان داد. تورم بالا به میزان اندکی کاهش یافت و به ۳۸.۵ درصد رسید که نسبت به ماه گذشته (۳۹ درصد) عدد بهتری بود. در همین حال، تولید صنعتی در بخش های پتروشیمی و فولاد با افزایش همراه بود. یکی از موارد مهم در افزایش تولید صنعتی آن است که با گذر از تابستان و کاهش تقاضای انرژی، اندکی از معضلات انرژی واحدهای صنعتی کاسته شده است.

چشم انداز اقتصاد جهانی در هفته گذشته روند متفاوتی را نشان داد. اقتصادهای پیشرفته مانند منطقه یورو و ژاپن با چالش های ساختاری روبرو هستند، در حالی که بازارهای نوظهور مانند هند و برزیل انعطاف پذیری بیشتری نشان می دهند. تمرکز ایران بر صادرات غیرنفتی و ثبات پولی توانایی انطباق این کشور را در شرایط دشوار جهانی نشان می دهد.

تهیه شده در مرکز شتاب تبریز (TAC)